

M A G Y A R K U R I R.

Indult Bécsből, Pénteken, Április' 13-dikán, 1827.

Nagy Britannia és Irlandia.

Azon elékelő Ánglus Catholikus emberek, a'kik mult Mártzius' 19-dikén, az E m a n c i p a t i ó t illető kérdésnek az alsó házban ugyan azon hónap' 6-dikán történt visszavételése után Londonban a' Korona és Vasmatska nevű vendégfogadó szalájában a' tudva lévő gyűlést tartották, következő három sarkalatos határozásokban fejezték ki a' magok ezen tárgy eránt való gondolkodássoknak alapjait: „

„1)ször. Mi közönséges kinyilatkoztatással az igassághoz és hazafi társainkhoz intézzük szavainkat; mi őket meghívjuk, hogy nyilatkoztassák ki, kívánják-e tőlünk a' mi polgári jusainkat azért megtagadni, hogy mi, a' mi imádságainkat, az ájtatóságnak a' mi öseinktől vett módja szerint intézzük az Istenhez; akarják-e ők azt a' nemzetnek mostani példátlan inségei mellett, hogy Irlandia az erőnek kútfeje helyett elgyengülésnek kútfejévé legyen; van-e nékiek valami hasznok abban, hogy Irlandiát örökkévaló kedvetlenségben 's katonai erőszak alá vettette tarttsák; egy szóval, eltökélték-e magokban azt, hogy Anglia, Európának minden egyéb nemzeti között a' vakbuzgóságnak (Bigotteriának) mustra példája legyen, a' mit az ő ellenségei mint gyengeségnek bizonyosságát, az ő barátjai pedig, mint ditsőségének meghomályosítására szolgáló motskot, úgy nézni kéntelenítettnek? —

2)ször. Mi, a' mi Irlandiai szenvedő

rokonainknak ezen új és nagyon terhes megsomorittatásának alkalmatosságával legtisztább és legszívesebb érzés által szomorittatunk, és tellyesen meg vagyunk a' felől győzöttetve, hogy ha nállunk az egymás ellen való indulatoskodások megszűnének és minden renden lévő hazánkfijainak hasznaik egyenlő törvények szerint mérettetnének ki, így a' czivodásnak mostani, bánkodást-érdemlő állapotja meg fogna szünni; és minden religióhoz tartozó híveket a' békességnek és egymás eránt való jóakaratsnak lántzai fognák össze kötni. —

3)ször. Mi nem tudjuk elég hathatósággal értessekre adni Protestáns hazánkfijainak azt, hogy melly kegyetlen és megalatsonyító dolgoknak légyünk mi, mint a' Catholika Religiónak tartóji, a' fennálló büntető törvények által, megszűnés nélkül kitétettelve, midőn isteni tiszteletünkre nézve hálványozással, hit-tudományunkban babonázással, 's gondolkozási alapjainkra nézve rabszolgasággal vádoltatunk, midőn nyilván való esküvéseinkre és nyilatkoztatásainkra semmi tekintet nintsen, holott azonban a' Státus terheit és a' tsatázó mezőknek veszélyeit Protéstáns hazánkfijai-val együtt hordozni, 's azonban minden megtiszteltetési helyekről és hasznokból kizáratatva hagyatunk.“

Midőn Irlandiában az előbbeni esztendőben a' nép között a' tudva lévő veszedelmes

erőszakoskodások folytak, mint emlékezhet-
nek Olvasójink, valami Rock nevű Generális
mondattott a' nyughatatlankodókat vezérle-
ni, kiről azok Rockistáknak nevezet-
tek: de mint akkor megjegyzettük, a' Rock
név tsak költött nevezet volt, 's hogy ki
lett volna ezen Rock, azt senki se tudta
's ma se tudja.

Azt írják Irlandiából, hogy ezen
Rockistáknak erőszakoskodásaik ott
most ismét folyni kezdtek, és falus hel-
lyeken több házakba bérontottak a' béké-
telenkedők, 's azokból az ott talált pénzt,
ezüst edényeket és a' fegyvereket, elraga-
dozták, melly utolsókat közönségesen ak-
kor szokták ezen emberek a' házakból el-
ragadozni, mikor, meszszebb terjedő bün-
hődéshez készítik magokat.

Gróf Liverpoolnak annyira meg-
jött az ereje, hogy már grádotsokon is jár-
ni kezdett; hanem, hogy valami munkát
tegyen, azt még ma se engedik; még az
ő házi Titoknokját se botsátják hozzá.

Minister Canning tökéletesen meg-
gyógyult, 's Mártzius' 28-dikán a' Király-
nál Windsorban lévén olly szerentsés
volt, hogy Polignac és Lieven Herczegek-
nek, Lieven Herczegnének, Wellington,
Devonshire, és Dorset Herczegeknek, a'
Carlislei Grófnak és Grófnének, Lord
Granvillének és a' Lordnának 's Lord
Clankartynek társaságokban, Király ő Fel-
ségénél ebédelt.

A' Bolívar Felesége (de hát tsakugyan
van Felesége?) az ők magános bányáikat
a' Londoni bányász társaságnak, melly azt
eddig árendába birta, örökösen oda aján-
lotta vala 200,000 Dollárokért, úgy, hogy
ezen summát, részekben, tíz esztendőnk
alatt fizessék-le. Hanem a' társaság' Ágen-
se magával Bolívarral újabb alkura
lépven, 42,000 font Sterlingeért adta,
vagy ígérte oda, sub spe rati, olly

feltétel alatt, hogy három esztendő alatt
tegye-le a' társaság az egész summát. —
A' mi a' summát illeti, az új alkú nem
igen sokat különbözik egymástól, mint
hogy 200,000 Dollár is, 42,000 font Ster-
ling is, valami 400,000 forintot tesznek. Tsak
a' megfizetés' ideje rövidített-meg igen
nagyon.

Nagybritannia és Brasilia között a'
Szeretsen vagy Afrikai raboknak vásárlá-
sára és eladására nézve olly alkú állott
lábra, hogy ezen kereskedést a' Bras-
iliai Császár' alattvalóji három esztendőnk
nek eltelése után tellyességgel nem folytat-
hatják. A' kik ezen idő után, mint ezen
kereskedésnek folytatóji, meglepettetnek és
elfogattatnak, mint tengeri tolvajok, úgy
tartatnak.

Nagy Britanniának még egy más nagy
nehézségű kérdése is eligazított Lon-
donban Észak-Ámerikának azon kívánsá-
gára nézve, hogy Nagy Britannia fizesse-
meg az Észak-Ámerikai magános alattva-
lóknak azon károkat, mellyet ők az előb-
beni Frantzia háborunak ideje alatt az
Ánglus prédáló hajók miatt vallottak, vagy
a' mellyet az Ánglusok az Észak-Ámeri-
kai magános lakosoknak egyébképpen tet-
tek. Arra kötelezte-le magát az Ánglus Or-
száglószék, hogy egy millió 204,960 Dol-
lárokat fizettet ezen kárvallásért két idő-
szakaszokban; t.i. felit az ígért summá-
nak, azon naptól fogva, mikor az Észak-
Ámerikai Elölülő ezen Kötést megerősít-
tette, 20 napok alatt, a' másik felit pedig
jövő Aug. 1-ső napjáig.

Mártz. 30-dikán azt a' jóvallatot tévén
az alsó házban a' Kintstár' Cancellarius, a'
hogy bizonyos segedelem-summákra néz-
ve, mellyeket ezen ház a' Ministereknek
már megengedett, ezek a' magok számo-

lásaikat elérjeshessék, ellene szegezte magát Tierney nevű tag a' jóvállatnak, azért, hogy a' Ministérium, a' Liverpool betegsége miatt nintsen tellyes számmal, tehát halaszszák-e a' dolgot Május' 1-ső napjáig.

Minister Canning úr ellenben azt mondta ezen ellenvetésre, hogy a' Király már kinyilatkoztatta a' Liverpool úr barátjainak, hogy az ő felgyógyulására tovább nem várokozhatván, helyébe haladék nélkül más Ministert fog kinevezni. Tierney erre azt mondta, hogy olly feltétel alatt vissza veszi kívánságát, ha Canning úr megígéri, hogy az új Minister Husvét 1-ső napjáig ki fog hirdettetni. Hanem Canning úr úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy éppen illy meghatározott napra nézve nem tehet ígéretet. Tehát végezetre is voksolás által igazítottatott el a' dolog, és a' Tierney úr jóvállatja 158 voksokkal 85 ellen vissza vette. — (Tierneynek beszédére jövő Ujságunkban vissza térünk, ha megkapjuk).

H a y t i.

Ezen Respublikának utóbbi történeteiből, hogy a' dolgot historiai sorban folytathassuk, meg kell jegyeznünk, hogy a' Frantzia Király, mikor a' maga Ordonnanczában ezen szigetnek függetlenséget ígért, a' Frantzia kereskedő hajósokra nézve kikötötte azt a' kedvezést, hogy ezek ezen sziget' kikötőhelyeiben tsak fél annyit fizessenek, mint más nemzetbéli kereskedő hajósok fizetnek. Ezen kikötés szemet-szurt ezen nemzeteknél, és sok féle tünődésekre szolgáltatott alkalmatosságot. Már akkor sokak találtattak, kik úgy ítélték, hogy ezen kikötés bajosan maradhat-meg a' maga eredeti minémüségében. Egy valaki, a' ki magát ezen betükkal írta alá, J. Ch. olly okoskedást bortsátott ezen tárgyra nézve a' kereskedők'

nagy világa' elejibe, a' melly méltó arra, hogy a' világ' egyéb esmerőseitől is figyelemre vétetessék: — „

„Ha azt (úgy mond) úgy kellett volna érteni, hogy a' Frantzia Király szavainak, mellyek szerént a' Frantziák tsak fél-annyi vámot tartozzanak Hayti szigetén fizetni; mint más nemzetek fizetnek, a' lett volna valóságos értelme, hogy soha semmi szorosabb határok közzé való szorittatást ne szenvedjenek; így szükséges képpen nagy és tellyes számú betükkal ott kellett volna találtatni a' Királyi Ordonnanczban ezen kifejezésnek: Örökre. Ezen halgatásért és hogy ezen tárgyra nézve a' nemzetek között eddig eléfordult Egyezésekben semmi megmagyarázó formula nem találtatik, ezen tekintetből kételkedés nélkül a' Hayti Respublikának jóvára kell ezen kérdés-alatt lévő tárgyat magyaráznunk. Mert valóságos igasság az, hogy semmi feltételt, a' melly valamely Oklevélben nyilvánságosan elé nem fordul, azután nem lehet abba felvenni, annál kevesebbé lehet azt kötelezőnek tartani; 's minden e'-féle elhalgatásnak, kettős vagy kétséges értelemnek, kételkedésnek, és bizontalanságnak eseteikben, a' kérdésbe jövő pont mindenkor azon részre nézve magyaráztatik kedvezőleg, a' melly rész az Oklevélnek kiadattatásakor nem volt jelen, és így annak készítettésében semmi részt nem vehetett. —

„Ennyiben áll, a' jelenlévő esetre nézve, azon törvényeknek lelke, mellyek által az erköltsi kimiveltetett világ kormányoztatik, 's ezen mérték-sinor szerént folyanak a' dolgok a' Diplomatikai systemában. Mi a' szóban lévő Királyi Rendelésben (Ordonnanczban) olly kevésbé vettük észre azon értelmet, mellyet abba egy igazságtalan és hamis magyarázat bé akarnataszítani (t. i. hogy a' Frantziák örökké tsak fél annyi vámot fizessenek, mint mások), hogy ha akkor tsak gondolhattuk

volna is azon időnek elkövetkezését, melyben valaha a' Királyi rendelésnek illy értelem adattathatna, mi azt azon szempillantásban vissza vetettük volna, mint a' szolgaságnak emlékeztető oszlopát és egy tsalárd szín alá rejtetett vasallusságot. —

„Sőt, a' mi több, mi azt legkisebb tartózkodás nélkül úgy tekintettük volna, mint a' Frantzia és Anglia Országok között fennálló Kötés' liberalis alapjainak megsértését, mint hogy Frantzia Orzágnak Anglia felett való illy elsősegei az említett Kötéssel ellenkeznének annyiban, a' mennyiben Angliára nézve illendőkép meg nem szoríttatnának, mint hogy ez a' Frantzia és Anglia Országok között fennálló Kötés, minden tekinteteknek és hasznoknak, melyekre nézve ezen két nemzetek egymással özsze ütközhetnének, alapos költségén fekszik.

„A' mi a' Hayti szigetéről való kereskedői portéka-kivitelt illeti, nem látjuk semmi kifejezésben, hogy a' vám ezen tekintetben is fél-részre alább botsáttatott volna, mint hogy a' Királyi Rendelésben egyedül tsak kereskedői portékákról és Frantzia hajókról van szó. Úgy, de minden tudja, hogy nállunk a' mesterségi szorgalmatoskodás nem ment annyira, hogy kéz-mív-portékákat mutathasson, 's még eddig tsak természeti termékeknek mivélésére terjeszkedett-ki. Hogyan, gondolhatuk volna tehát mi azt eleintén, hogy a' dolog idővel úgy magyaráztassék, mint most akarják magyarázni, hogy a' Királyi Rendelésben a' kereskedői portékákon a' földnek ezen természeti termékei értettesenek. Mi adhatott volna Frantzia Orzágnak just arra, hogy a' mi földünk' terméseihez számot tartson? Az a' gondolat, hogy legyen olly Hatalmasság, a' melly nállunk azon földi termésekre, mellyeket mi, testünk izzadásával húzunk-ki a' földből, vámot vethessen, minden józan érzéssel és igassággal ellenkezik. Egy illy jus min-

den népek' júsának határain kívül van, és ezt semmi nép el nem fogadná. De ha így volna is a' dolog, ennek is kétségtelenül e'képpen kellene kifejeztetve lenni a' Királyi Rendelésben: „Mikor a' Frantzia hajók a' mi földi termékeinkel megrakodva, vissza térnek, akkor is tsak fél annyi vámot tartozzanak fizetni, mint más nemzetek fizetnek.“

„Mint hogy tehát így kifejeztetve nintsen a' dolog, mi azt nem érthetjük egyébképpen, hanem tsak így: „Mikor a' Frantzia hajók azon kereskedő portékákat tölölünk kiviszik, mellyek a' mi magazinainkban hátra maradtak vala etc.“

„Hogy mi, Örvendezésünknek első napjaiban megengedtük, hogy a' Frantzia hajók fél vám fizetési jusaikat valamint a' béhozásra úgy a' kivitelre is kiterjeszszék, következik-e ebből az, hogy mi ezen kedvezést tovább is megengedjük? Ha a' Királyi Rendelés olly értelemben nem véteződne, mint mi vesszük, innen a' következne, hogy mi más nemzetek előtt inkább bézártuk, mint sem kinyitottuk volna kikötőhelyeinket.“

P o r t u g a l l i a.

A' Lisbónai Udvari Ujságban illy Hadi Hirdetést adott-ki Mártz. 22-dikén a' Hadi-ministérium: — „

„A' Pedro Császár' sergei, minekutánna az Insurgensekkel az ő Alentejó ellen tett próbájokért jól megfizettetek, és őket tökéletes megverés által Minhó és Beira tartományaikból kikergették volna, e'szerént töllok a' honni földet már 4-dikszer megtisztították, 's végezetre a' szerentsétlen Tra los-Montes tartományából is kitakarodni kényszerítették őket. —

„Mártziusnak 7-dike vala az a' nap, mellyen Portugalliának vidékei megszűntek az Insurrektzió' gonosz tetteinek theátroma lenni. Egy gyáva Bándá kimérész-

lette hívni a' Királyhoz és Hazához hűséges Portugallusokat! Hogy illy resultátumalészen a' gyáva próbatételnek, nem lehetett kétségbe hozni. Nemes elragadtatás foglaltván-el vitézeinknek elméjüket, vetélkedve iparkodtak egymást a' bátorságban, polgári hűségben, és buzgóságban fellyűlmúlni. Sem a' téli kedvetlen idő, sem a' rossz utak, sem a' kiáradott vizek meg nem gátolhatták őket serény mozdulásaikban. Az a' vitéz osztály, a' melly Alentejóból sietve segítségül jött vala, minekutánna Monsarosnál az Rebellisek előljárótsoportját vissza nyomta, 's azután hátuljáró tsoportjokat Alegretténél megverte, őket bajonéttokkal a' Corucheda-Beirai meredek kősziklákrol, 's a' Coaikemény sántzokközzül is kikergette, végeztetre Almeida várát is elhagyni 's egy szomszéd országba általfutni kényszerítette. —

„Azon pillantásban, midőn a' Minhói Osztály Tra-los-Montesbe bényomulván ahoz készülne, hogy azon gyávákat, kik a' Religiónak nevében gyilkoltak, pusztítottak, 's minden féle fejtelenségekre vemedtek, ezen tartományból is kikergesse, ezen időben a' szép Minhó tartománya hasonló gyávák' dühének látá magát kitétetve lenni; hanem ezen pillantattól fogva semmi nem hasonlíta a' mi Királyunk' sergei vezérjeiknek buzgóságához és derékségéhez; mindnyájok özsze gyűltek sergeikkel a' fenyegettetett pont körül, 's megtartották az Ország' második fő városát (Oportót), mellyről úgy álmodoztak az Insurgensek, hogy már a' kezekben van; de, hogy melly veszedelmek érdeklétek éppen akkor őket, mind ezekről beszellhetnek a' Cavado és Lima; 10 ágyuknak, és 800 embereknek, kik fogságra estek, elvesztése leve az ő megverettetés' resultátuma; Almeidában is 16 minden féle ágyut, 400 ágyutöltést, 84,000 puskatöltést, hogytak hátra a' mi győze-

delmes sergeink' kezében. De mind ezekenél is betesebb nekünk az a' környűllás, hogy az eltsábittatott szerentsétlenek közzül bűnös tetteiket sokak megbánván, azt kérték, hogy az ő Felsége zászlaji alá térhessenek vissza. —

„Néhány gyáva Bándák, a' kik Tra-los-Montes tartományát még mind ezek után is meg nem szüntek nyughatatlankodtatni, végezetre ezek is kéntelenek valának a' szomszéd Országba által futni, 's ott magokat az idegen Tisztikarok által fegyvereikből kivetkeztetni engedni. —

„Ennyiből áll a' Portugalliai Királyi sergek' hűségére és a' Portugallus Charakternek betsületére szolgáló történeteknek ezen rövid és hűséges előbeszélése. Régens ő K. Herczegaszszonysága parantsolja, hogy ez minden nemű és rangú Portugallus katonák között hirdetődjék-ki, hogy ők ebben, a' Királyi Herczegaszszony' Felséges megelegetésének 's a' nemzet' háládatosságának bizonyosságát szemlélhesék.“

Mártzius 17-dikén, mint törvénytévőszék utolsó ülést tartott a' Pairkamara a' Követek kamarájának Maskaranhes nevű tagjára nézve, a' ki akkor a' maga Prokurátorával együtt jelent-meg a' Pairek' kamarája előtt, ki ismét elé mondotta a' kamara' asztalára letéttelve lévő Vádoló Aktának mivóltát, melly abban állott, hogy a' Tavirai özszeesküvésnek ő lett volna indítója és annak ingerlő oka, hogy ott Királyi Princz Infáns Miguel Királynak kiáltassék. Legelőbb a'-felett folyt sokáig a' vetélkedés, hogy titkosan tarttsa-é a' kamara ezen ülését vagy pedig közönségesen? Végre úgy határozta-meg a' dolgot a' többség, hogy titkossan tarttsák az ülést, a' melly öt fertály óráig folyván azután ismét közönségesé lett és úgy végződött, hogy a' vádoltatott személy nyilvánosságosan és tellyes megegyezéssel ártat-

lannak találtatott; 's tüstént szabadon bocsátatott.

A' **Porto** nevű Ánglus Brigget a' Portugallus part mellett az a' szerentsétlenség érte, hogy Ajukadura mellett Mártz. 8-dikán éjjel a' tengerbe süllyedett. Két pap és négy aszszonyemberek is találtatnak a' hajón. Azok, mint tábori papok, a' Koimbránál tanyázó Ánglus ármadához útoztak; 's ezek életben maradtak, hanem négy aszszonyemberek, kik között egy, az egyik papnak Felesége, másik ennek testvére, 's kettő ezeknek szolgálójik voltak, mind oda veszteket öt hajóslegényekkel egyetemben.

Spanyol Ország.

A' **Lisbonai Udvari Ujság** szerint illy Híradás által tudósította a' külső dolgokra ügyelő Spanyol Minister **Salmon**, a' Madridban találtató idegen Udvaroknak Követeiket a'-felől, hogy mitsoda kimenetele lett a' Portugalliai Insurrekcióknak: „

„A' **Magessi** és **Montalegre**' Osztályaik vissza jöttek Spanyol országba minekutánna fegyvereikből még a' Portugallus határon kivetkeztetődtek. Abellanón és Santanán által nyomultak-bé Spanyol országba. A' **Telles Jordao** osztályától, a' melly **Constantinen** által jött vissza, a' Spanyol földön vétetett-el a' fegyver. Mind ezek a' Portugallus sergek, 8-dikban, útnak indítottak külömbkülömb kvártélyok felé; vezéreik **Valadolidba** vittették. —

„Következők azok a' Portugallus Regementek, mellyektől a' fegyver illy módon elvétet: a' 6. 11. 14. 21. és 22-dik **Linéa-gyalog**; a' 4-dik és 7-dik **Könnyű-gyalog**; 's a' 2-dik, 6-dik, 9-dik, és 12-dik **Lovas Regementek**, mellyek mind együtt 3000 emberekre számláltathatnak. —

„Ma reggel parantsolat küldetett in-nét **Generális Monethez**, hogy a' Spa-

nyol földre letétezt fegyverek tüstént küldetessenek és adattassanak által, Megnyugtató írás mellett, a' Portugalliai határnoknál találtató tisztikaroknak. —

„Költ **Madridban** 1827-ben, Mártz. 10 dikén. Aláírta: — „

„**Salmon Gonzales.**

A m é r i k a.

Brasilia. — A' **Rio-de-Janerió**bol Londonba érkezett levelek reménleni engedik, hogy a' **Brasiliai Császár** és a' **Buenos-Ayresi Respublika** között helyre fog állani a' békesség. A' Respublika Ország-lószékétől ezen alkudozásra kineveztetett személyek már megérkeztek Rióba. Az a' hír is szárnyálni kezdett Rióban, hogy a' **Brasiliai hajós sereg** a' **Buenos-Ayresit** ismét megverte, a' melly 4 hajót és 300 embert vesztett volna (de nem írják sem a' napot, hogy mikor, sem a' helyet, hogy hol történt a' tsatázás).

Kuba szigete. — Mártzius 13-dik napjáról illy levelet közölt a' **Quotidienne Kadiksból**: — „

„**Diána** nevű Spanyol Korvette **Kuba** mellett szembe találkozott egy **Ánglus Korvettével**, a'-melynek Kapitánya rabszolgai-kereskedőnek tartotta az elsőt 's által izent hozzá, hogy Szabad-levelével menjen által az **Ánglus hajóra**. A' Spanyol Kapitány, ki az **Ánglus hajót** valami ellenséges prédálónak tartotta, vissza izent hozzá, hogy ő nem megy' által, hanem sőt inkább azt kívánja, hogy ez menjen által hozzá. Az öszszeszellalkozásból verekedésre került a' dolog. Az **Ánglusok** között két tiszték elestek, 's hat emberek megsebesedtek. A' **Spanyolok** között is elesett egy **Útas**, és egy **ágyúzó katona**, 's több köz emberek megsebesedtek. Végezetre abba' egyeztek-meg, hogy menjenek a' fő városba **Havannába** 's ott mutassák elé leveleiket mind ketten az Országló-

széknél 's bizzák erre annak megítélését, hogy mellyiknek van igassága. Itt jött világosságra, hogy mind kettőnek igaza legyen; 's az Anglus Kapitány a' Spanyol ebédre híván, őtet, mint igaz Spanyol, megditsérte.

Francia Ország.

A' Csillag ismét a' több ujságoknak hazugságaikkal bajlódott, ezeket hozván-fel, mint minden napi hazugságokat: — „

Az Indikatörből: „A' Párisból vissza hívattatott Spanyol Nagykövet Herczeg Villa-Hermosa kiesett a' maga Királynának kegyelméből, a' ki őtet Arragoniába küldötte számkivetésbe. — „A' Spanyol, szemmel tartó armáda, a' helyett, hogy a' Portugallus határok mellől magát vissza felé vonná, előfelé nyomúl.“

„A' Kereskedők Journáljából:“ — Contreadmirális Halgan elveszti a' Francia tengeri erőhöz tartozó személyek' vezérlését, 's Contreadmirális Rigny nevezetik helyébe.“

Bécs.

A' Bétsi közönséges Theatromi Ujság' Redaktora Bäuerle Adolf Úr, az 1826-dik esztendőnek azon időszakasza béli, alattvalói szeretetnek Emlékeztető könyvét (Erinnerungsbuch), melly időben Császár Ő Felségének betses életét nagyon veszedelmes betegség veszedelmeztette, Pruszsus Király Ő Felségének III-dik Wilhelm Friedrichnek által adván; és arra, hogy azt Király Ő Felségének ajánlhassa engedelmet nyervén, Ő Királyi Felsege, ezért a' fenn-nevezett Redaktor Urat nagy arany emlékezet-pénzel, medállyal, méltóztatott megajándékozni.

A' pénzfolyamat Aprilis' 11-dikén; közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 89 29/32
Az 1820-béli sorsosok, 157
Az 1821-béli hasonlók, 121 1/4
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 45 3/8 forint. keltek, mind C. ben.
A' Bankó Aktziák keltek 1073 forinton.
Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

Posony Ápr. 10-dikén. — „E' hónap' 5-dikén dél előtt elébb Kerületi Ülésben tanátskozván a' Rendek, azt azután a' 208 dik Országos Gyűlés követte; melyben az Ország' terhei felett való tanátskozások folytatódtak.

„A' következő napon, 6-dikban, tsak Kerületi Ülésben tanátskoztak a' Rendek, 's egyebek között a' magánosok közt való pénz-szövetkezéseket illető, második Izenetet szedték rendbe, melly, a' következő napi 209-dik Országos Ülésben további tanátskozás után elvégeztetvén, még azon napon délutáni 2 óraker az első Táblához által küldetett, melly azt tegnap a' 210-dik ülésben fontolás alá vette, melly alatt a' második Tábla a' nehézségekről való tanátskozásokat folytatta.

Bajáról Mártz. 29-dikén ezeket írták: „
Tegnapelőtt bútsúzott, és ma egészen elvált Városunktól azon derék Magyar Színjászó Társaság, melly Kilenyi Úr igazgatása alatt 4 hónapig mulattatott bennünket. 18 Személyből áll. Városunkban illy hosszas tartózkodása elegendőképpen megmutatja mind a' Társaságnak a' maga sorsával volt megelégedését, mind pedig azon bizodalmat, mellyet Bajának érdemes Lakosítól nyert, részint válogatott játékinak

előadásával, részint pedig tagjainak illendő magokviseletével. — Mult esztendei Karátsony havának 2-dik napján nyitotta meg Kilényi Úr Játékszínét az úgy nevezett Oroszlány Vendégfogadóban, és azolta mindenestül hatvanegy darabokat játszott Társasága. A' három utolsó előadatok a' Bátskaiakra nézve legszembetűnőbbek voltak: mert nevezetesen az 59-dikjátékra (Kemény Simon) ama híres Bátskai Muzsika-Mester Arnold György Úr Szabadkai Egyházi Muzsika Kar Igazgatója, a' hatvanadik Játékra (Illyés Sapkája) pedig a' Társaság itt léte alatt hasonlókép híres Bátskai Muzsika Mester Rózsavölgyi (Rozenhal) Úr, Baja Városának lakosa készítette a' Muzsikát. A' 61 dik Játék végével pedig a' Társaságnak más részről is híres 3 tagjai: Magyar, Szöllősy, és Sóváry Urak megjárták az Alföldi magyar tántzot, mellyet a' nézők' részéről nagy tapsolás, és Ellyen a' Társaság kiáltás követett. A' Táncz után Kilényi Úr az egész társaság nevében bútsúzó beszédet tartott a' Nézőkhöz, és köszönnév a' nagy lelkű Nemes, és Erdemes Bajai Lakosoknak társasága eránt mutatott hajlandóságokat: a' Magyarok Istenétől minden renden lévő Bajai Hazafiakra áldást kívánt. — A' nevezett Társaság innen Szabadkára ment, onnan Szegedre készül. Azon reménységet adta a' Bajaiaknak, hogy őszre ismét vissza jön. — Ha a' többi népesebb Bátskai Városok, Zombor, és Ujvidék illy buzgó Magyar Hazafiúságot mutatnának mint Baja, és Szabadka, úgy egy Társaság Bátskában állandóan megmaradhatna.

E r d é l y.

A' Maros Vásárhelyi Országos Betegek Háza Előljároi kötelességeknék esme-

rik a' Közönségnek, és azok között nevezetesen azon Jóltévőknek, kiknek segedelme által ezen Intézet gyámolittatik, jelenteni:

Hogy az elenyészett 1826-dik Esztendőnek le folyása alatt ezen Betegek Házába vétettek fel 153 betegek. — Ezek között találtattak R. Catholicusok 48 — Evang. Reformatusok 48. — Ev. Lutheranusok 5. — Unitariusok 5. — Graeco Catholicusok 23. — Disunitusok 24. — Ingyen tartattak és orvosoltattak szegény sorsuak 117 fizetés mellett 36. —

Haltanak meg ezek közzül 15-ten, melly számbol ötöt fél holtan vitettek volt az Ispotályba. —

Meg gyógyulva mentenek ki, azon 14 betegekkel együtt, kik a' mult 1825-dik Esztendő végével maradtak volt benn, 141. — most maradtak benn az 1826-dik Esztendő végével 15. —

Az ilyen köz hasznu, szenvedő felebarátaink enyhítésén törekedő Intézetek hogy segedelmet érdemelnek azt senki kétségbe nem hozza. Ezen Intézet tsekély fundussal bírván a' Jóltévők segedelme nélkül fenn nem állhat. — Nem várnak serkentést a' könyörülő szívü Emberbarátok, — azért halgatok: és tsak azt jedzem meg, hogy a' ki bőven nem adakozhat, vagy adakozni kedve nints, ne vonnya meg helytelen szemérmetségéből tsekélyebb segedelmét, nyujtson keveset, annyit a' megnyit meg nem érez. — Ha ezt sokan fogják tselekedni, nem tsak ezen, hanem minden hasznos Intézeteink virágozni fognak.

Zeyk Dániel

A' M. Vásárhelyi Nosoc. Deputatio Elölülője.